

[Indenrigsministeren]

de mange tilbud, som kommunerne allerede har i gang. Dels for at give brugerne – indvandrere – det bedste overblik over, hvilke tilbud der passer bedst til deres situation, dels for at undgå ressourcespild. Der er allerede afsat betydelige ressourcer på området, men der bør nok i fremtiden gøres en ekstra indsats for at øge gennemskuelighed i tilrettelæggelsen og udførelsen af de mange tilbud.

Der skal i den forbindelse peges på, at kommunerne har en pligt til at vejlede og rådgive alle kommunens borgere, herunder også indvandrere. Men den enkelte indvandrer må også selv aktivt søge information.

Regeringen sigter på en indvandreradministration, der ud fra princippet om lige behandling af indvandrere og den øvrige befolkning bygger på en decentral opgavevaretagelse med udligning af de dermed følgende udgiftsbehov i kommunerne og en effektiv udnyttelse af de allerede afsatte ressourcer.

Det er imidlertid begrænset, hvor meget love og regler kan udrette. Det er nok så meget på arbejdspladserne, i boligkvartererne, i foreningerne og alle andre steder, hvor folk færdes, at det egentlige arbejde skal gøres.

Kommunerne kan stå for integrationsprogrammer

Man kan mene, at princippet om decentral struktur står i modsætning til ønsket om integrationsprogrammer. Sådan forholder det sig imidlertid ikke. Kommunernes socialforvaltninger har i mange år været vant til at tilrettelægge og gennemføre sammenhængende revaliderings- og bistandsprogrammer for familier med behov herfor. Der er god grund til at udnytte kommunernes erfaringer med hensyn til at yde hjælp til disse grupper. Ofte er der tale om utraditionelle initiativer tilrettelagt med stor opfindsomhed og forståelse for indvandrernes og flygtningenes særlige baggrund. Regeringen vil gøre en indsats for at få kortlagt disse erfaringer med henblik på, at de kan udnyttes af flere kommuner.

Krav til indvandrere

Som det allerede er fremgået, bør indvandrerpolitikken bygge på princippet om, at krav og rettigheder skal følges ad. Integration er ikke alene et spørgsmål om at give tilbud – der skal også stilles krav om, at indvandrere ak-

tivt sørger for at blive selvhjulpne. Hovedansvaret for, at integrationen lykkes, påhviler den enkelte. Uden den enkelte indvandrers positive medvirken vil særlige integrationsforanstaltninger ikke nytte.

Bistandsloven indeholder allerede muligheder for, at kommunen kan stille krav om, at modtageren skal gøre en egen indsats for at forbedre sine muligheder, for eksempel ved deltagelse i beskæftigelsesprojekter eller – hvad der er meget relevant for flygtninge og indvandrere – deltagelse i danskundervisning. Inden for arbejdsløshedsforsikringslovgivningen er der tilsvarende muligheder, herunder mulighed for efter en konkret vurdering at gøre dagpengereetten betinget af, at medlemmet har de fornødne danskundskaber.

Voksenundervisning

Integration i et samfund kræver, at man behersker landets sprog. Kendskab til det danske sprog er en afgørende forudsætning for deltagelse i erhvervslivet og i samfundet i øvrigt.

Undervisningen i dansk sprog og danske kultur- og samfundsforhold for voksne indvandrere etableres i henhold til Kulturministeriets lov om undervisning af voksne indvandrere (lov 355/86). Ifølge denne lov skal amtskommunerne sørge for, at indvandrere kan få undervisning, der sigter mod at gøre det muligt for dem at fungere i det danske samfund. Amtskommunerne opfylder denne undervisningsforpligtelse ved at indgå overenskomst med private initiativtagere, herunder oplysningsforbundene og Dansk Flygtningehjælp.

Undervisningen kendetegnes ved, at dens indhold skal formidles til en meget bred målgruppe, uden at dette – som i andre uddannelsesmæssige sammenhænge – kan ske på basis af et fælles sprog. Deltagergruppen er ikke homogen, end ikke aldersmæssigt. Der er tale om en gruppe deltagere med alle tænkelige nationaliteter, sprog og uddannelser.

Forslag inden for voksenundervisningen

I denne forbindelse skal regeringen foreslå, at man giver amtskommunerne større mulighed for inden for lovens rammer at indgå overenskomst med andre end de nuværende initiativtagere: oplysningsforbundene og Dansk Flygtningehjælp. Formålet hermed er at øge mulighederne for samarbejde på tværs af amts-